

energiavirasto

Energiakatselmukset ja energiatehokkuusdirektiivin revisio

4.9.2024

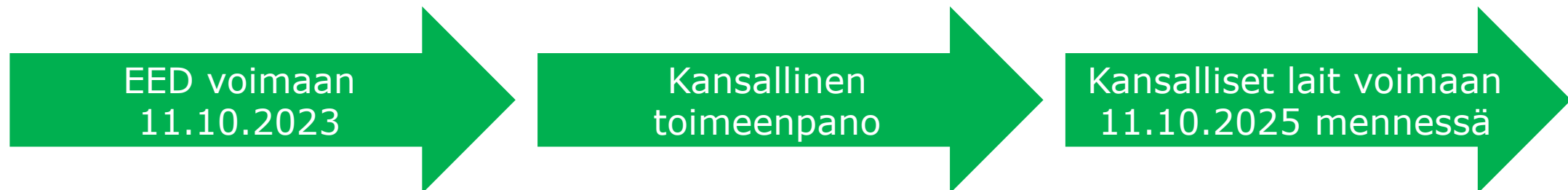
Timo Vihavainen

Reilua energiaa

Energiatehokkuusdirektiivin uudistus

- Euroopan komissio antoi 14.7.2021 osana FF55-valmiuspakettia ehdotuksen uudesta EED:stä (EED recast), joka korvaa aiemman energiatehokkuusdirektiivin EED 2012/27/EU
- Ehdotuksen käsittely jäsenvaltioiden neuvostossa 9/2021-6/2022, josta yleisnäkemys 27.6.2022
- Trilogineuvottelut akselilla komissio-neuvosto-parlamentti, sopu direktiivistä viidennessä trilogissa 29.3.2023
- Kielenhuolto ja käännös kevään ja kesän 2023 aikana
- Parlamentin äänestys ja käsittely neuvostossa heinäkuussa 2023
- Direktiivin julkaisu 20.9.2023 ja voimaantulo 11.10.2023
- Kansallisen lainsäädännön toimeenpano 24 kk, valmis 11.10.2025 mennessä

Direktiivin kansallista toimeenpanoa valmisteleva työryhmä

- Kokoonpano; TEM (pj.), YM, LVM, VM, EV, Motiva. Sihteeristö Motivalta ja Energiavirastosta. Työryhmä voi kutsua sidosryhmistä asiantuntijajäseniä työnsä tueksi.
- Työryhmä kokoaa toimikautensa aikana raportin tarvittavista toimista sekä valmistelee tarvittavan lainsäädännön.
- Työryhmän toimikausi 12.5.2023 - 31.12.2024
- Toimintatapa: Artiklakohdittain on nimetty vastuuvetäjät, jotka kokoamansa asiantuntijaryhmän kanssa valmistelevat artiklakohtaisen toimintasuunnitelman. Toimintasuunnitelmassa otetaan kantaa tarvittaviin politiikkatoimiin ja mahdollisiin lainsäädäntötarpeisiin, jotta direktiivin velvoitteet saadaan täytettyä.

Artikla 11: Energianhallintajärjestelmät ja energiakatselmukset

Yhteenveto 11 artiklan muutoksista

Yritysten on

- otettava käyttöön eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti sertifioitu **energianhallintajärjestelmä viimeistään 11.10.2027**, kun keskimääräinen energian vuosikulutus on **yli 85 TJ** kolmen edellisen vuoden aikana
- tehtävä **energiakatselmus** neljän vuoden välein, kun keskimääräinen energian vuosikulutus on **yli 10 TJ** kolmen edellisen vuoden aikana ja käytössä ei ole energianhallintajärjestelmää
  - yritysten, jotka kuuluvat ensimmäistä kertaa veloitteen piiriin, on suoritettava ensimmäinen katselmus viimeistään **11.10.2026**
  - yritysten, jotka jo suorittavat energiakatselmuksia, on edelleen tehtävä katselmuksia vähintään joka neljäs vuosi edellisen energiakatselmuksen päivämäärästä
  - energiakatselmuksen toimenpidesuositusten toteuttamiseksi on laadittava **toimintasuunnitelma**, joilla kukin suositus pannaan täytäntöön, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista
- annettava tieto kansallisille viranomaisille, kun kulutus jonakin vuonna ylittää 85 tai 10 TJ

Jäsenvaltioiden on

- edistettävä laadukkaita ja kustannustehokkaita energiakatselmuksia sekä toimenpidesuositusten toteutusta niille yrityksille, jotka eivät ylitä 85 ja 10 TJ:n rajoja

Uudet määritelmät

- Energiatsehokkuuslakiin tullaan lisäämään uusia tai päivittämään nykyisiä määritelmiä vastaamaan uutta direktiiviä
- Tällaisia ovat mm. energianhallintajärjestelmä, energiakatselmus, energiapalvelusopimus (eng. energy performance contract) ja yritys
- Nykyinen suuren yrityksen määritelmä poistuu, koska lakivelvoitteet määräytyvät jatkossa yrityksen energiankulutuksen perusteella
- Yritys = taloudellista toimintaa harjoittava luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö oikeudellisesta muodosta ja toimialasta riippumatta

Direktiivin mukaiset määritelmät

- 'energianhallintajärjestelmällä' tarkoitetaan sellaisen **strategian**, jossa asetetaan energiatehokkuustavoite ja suunnitelma kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi, toisiinsa liittyviä tai keskenään vuorovaikutussuhteessa olevia osatekijöitä, mukaan lukien **todellisen energiankulutuksen seuranta, energiatehokkuuden parantamiseksi toteutetut toimet ja edistymisen mittaaminen**
- 'energiakatselmuksella' tarkoitetaan **järjestelmällistä menettelyä**, jonka tarkoituksena on saada riittävästi tietoa rakennuksen tai rakennusryhmän, teollisen tai kaupallisen toiminnan tai laitoksen tai yksityisen tai julkisen palvelun **energiankulutusprofiilista** ja jonka avulla voidaan tunnistaa mahdollisuudet **kustannustehokkaaseen energiansäästöön**, määrittää säästön suuruus ja tunnistaa mahdollisuudet **uusiutuvan energian kustannustehokkaaseen käyttöön tai tuotantoon** ja jolla raportoidaan katselmuksen tuloksista
- 'energiapalvelusopimuksella' tarkoitetaan edunsaajan ja energiatehokkuutta parantavan toimenpiteen tarjoajan välistä **sopimusjärjestelyä**, joka todennetaan ja jota seurataan sopimuksen koko keston ajan ja jossa kyseiseen toimenpiteeseen tehdyt työt, toimitetut tavarat tai tarjotut palvelut korvataan suhteessa **sopimuksessa sovittuun energiatehokkuuden parantumistasoon tai muuhun sovittuun energiatehokkuuskriteeriin**, kuten rahalliseen säästöön

Energianhallintajärjestelmästä ja energiakatselmuksista vapautuminen

energiavirasto

Energianhallinta-
järjestelmän ja
energiakatselmuk-
sen vaatimuksista
vapautuminen

Yritykset, jotka toteuttavat **ESCO-sopimuksen**, vapautetaan kummastakin vaatimuksesta edellyttäen, että sopimus kattaa energianhallintajärjestelmän tarvittavat osatekijät* ja että sopimus on liitteessä XV vahvistettujen vaatimusten mukainen.

Yritykset, jotka toteuttavat eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti **sertifioidun ympäristöjärjestelmän**, joka sisältää **energiakatselmuksen**, vapautetaan kummastakin vaatimuksesta (vastaa nykyistä ISO 14001:n ja ETJ+:n yhdistelmää).

Yritykset, jotka toteuttavat energiakatselmuksen itsenäisesti **vapaaehtoisen sopimuksen** mukaisesti, vapautetaan energiakatselmuksen vaatimuksesta (vastaa nykyistä energiatehokkuussopimuksen ja ETJ+:n yhdistelmää).

*todellisen energiankulutuksen seuranta, energiatehokkuuden parantamiseksi toteutetut toimet ja edistymisen mittaaminen

Artikla 11 asiantuntijatyöryhmä

Työryhmässä on

- päätetty, että sertifiointin kattavuudeksi riittää jatkossa 90 % yrityksen energiankäytöstä nykyisen 95 % sijaan
- päätetty, että lakisääteisen energianhallintajärjestelmän vaatimuksen täyttää sertifioitu ISO 50001
- päätetty, että lakisääteisestä energianhallintajärjestelmästä vapautuu seuraavilla vaihtoehtoilla:
  - sertifioitu ISO 14001 + lakisääteinen energiakatselmus
  - sertifioitu ISO 14001 + sertifioitu ETJ+
  - sertifioitu ISO 14001 + energiatehokkuussopimus + ETJ+
- päätetty, että lakisääteisestä energiakatselmuksesta vapautuu seuraavilla vaihtoehtoilla:
  - sertifioitu ISO 50001
  - sertifioitu ISO 14001 + sertifioitu ETJ+
  - energiatehokkuussopimus + ETJ+
- päätetty, että energiapalvelusopimuksella vapautuu lakisääteisen energianhallintajärjestelmän ja energiakatselmuksen toteutuksesta niiltä osin kuin sopimus on käytössä

Vapaaehtoiset, tuetut katselmuksat jatkossa

Jäsenvaltioiden on laadittava ohjelmia, joilla **pk-yrityksiä**, joihin ei sovelleta 1 tai 2 kohtaa, **kannustetaan teettämään energiakatselmuksia** ja toteuttamaan sen jälkeen näiden katselmusten suositukset.

Jäsenvaltioiden on laadittava ohjelmia, joilla yrityksiä, jotka **eivät ole pk-yrityksiä** ja joihin ei sovelleta 1 tai 2 kohtaa, **kannustetaan teettämään energiakatselmuksia** ja toteuttamaan sen jälkeen näiden katselmusten suositukset.

Kiitos!

Timo Vihavainen

timo.vihavainen@energiavirasto.fi

energiavirasto